SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1859. **Zondag 9 Januarij** **N°. 2.**

PARAMARIBO, 8 JANUARIJ 1859.

Wij zijn van eene vriendelijke zijde in staat gesteld onzen lezers den inhoud mede te deelen van het adres, hetwelk, door vele onzer voornaamste en andere ingezetenen onderteekend, met de mail in deze week is verzonden.

Aan

Zijne Majesteit den Koning.

SIRE!

Onder de nadeelen van het bestaande koloniale regeringsstelsel, die in 't bijzonder Suriname doen kwijnen, behoort op den voorgrond de gedurige afwisseling van Ministers en Landvoogden, waardoor bij het gemis van vaststaande beginselen, niets *zeker* is, dan de ontmoedigende *onzekerheid*, of de volgende Minister of Landvoogd, handhaven of herroepen zal hetgeen de tegenwoordige ingesteld of veranderd heeft.

In dezen toestand is een voortreffelijk Landvoogd van dubbele waarde: eene ramp zoodanig een te moeten missen.

Zoodanige ramp ondertusschen hangt deze Kolonie boven het hoofd, indien den hooggeachten Generaal C. P. SCHIMPF zijn ontslag als Gouverneur verleend wordt, waartoe, — met ontsteltenis is het onlangs vernomen, — Zijne Excellentie eene maand geleden het verzoek heeft gedaan. Zelfstandig, met zeldzame schranderheid zich met de Kolonie, hare behoeften en hare bevolking bekend gemaakt hebbende, naauwgezet de slaven volgens de Wet beschermende, maar ook scherp toeziende op alle uitspatting hunnerzijds, zijn aan hem de rust en orde te danken, waarin Suriname zich verheugen mag. Zijne tegenwoordigheid alleen reeds, is, bij de bekendheid onder alle klassen van zijne regtvaardigheid, maar tevens van zijne vastheid van handelen, een waarborg voor het behoud der rust en orde in den tegenwoordigen toestand, maar, — wat niet minder beteekent, — ook voor het voorkomen van vele dier verderfelijke uitkomsten, welke men elders van de emancipatie ondervonden heeft.

Van daar dan ook, SIRE! dat alle welgezinden, dat allen, die iets te verliezen hebben en alzoo aan orde gehecht zijn, den tegenwoordigen Landvoogd wenschen te behouden.

Overtuigd van Uwer Majesteits welgezindheid voor al Zijne onderdanen, ook voor hen, die helaas! van Zijn onmiddellijk toezigt verwijderd zijn, rigten de ondergeteekenden, allen burgers en ingezetenen van Suriname, eerbiedig maar met vertrouwen tot Uwe Majesteit de bede: *den Generaal* SCHIMPF *zijn verzoek om ontslag uit zijne betrekking van Gouverneur dezer Kolonie niet in te willigen.*

Met den diepsten eerbied noemen zij zich

Uwer Majesteits zeer gehoorzame onderdanen.

Paramaribo, den 27 *December* 1858.

In deze week is alhier het berigt ontvangen dat op den 1n. dezer een hevige brand is uitgebroken op de pl. *Hooijland*, waarbij 2 blokken en eenige afzonderlijke negerwoningen zijn vernield. — De oorzaak dezer ramp is alhier nog niet bekend geworden.

Een der Nederl. dagbladen deelt het onderstaande mede:

»Omtrent de inneming van Djambi verneemt men de volgende bijzonderheden:

De strijd is warm geweest, en de Djambinezen hebben zich niet alleen wakker verdedigd, maar hunne versterkingen waren vrij krachtig. Het ergste nog was, dat zij, even als de Balinezen in der tijd, onbesuisd den dood te gemoet gingen. Zoo kwam een Djambiër, met eene witte vlag in de hand, den kapt. Gallas, komm. van de flank-kompagnie, te gemoet loopen. Deze meende, dat hij zich kwam overgeven, maar haalde spoedig 2 krissen voor den dag, en viel den kaptein aan, die gelukkig een piek in de hand had, waaraan hij den onverlaat reeg. De Djambinezen waren zoo overmoedig, dat zij het gevaar te gemoet snelden en met een sabel of kris gewapend tegen de troepen instormden, om er hun man te vinden; vele vijanden moesten dan ook aan de bajonet worden geregen.

De luit. ter zee *Steffens* kreeg bij den tweeden storm een kogel in den regter arm.

De 1e. luit. van Leersum, die met het 2e peloton van de Europesche flankeurskomp. niet kon avanceren door de in den weg gebragte belemmeringen, zag een bejaard man even voor zich aan iets trekken, waarop tot tweemaal een knetterend geluid werd vernomen, en een oogenblik daarna eene mijn sprong. De luitenant kreeg met 11 flankeurs ernstige brandwonden door de uitbarsting; het is akelig deze gewonden op het ziekenschip te zien liggen. Een matroos, die twee wonden had bekomen, waarvan een in den arm, wilde, na verbonden te zijn, niet terug, maar volgde verder de beweging zijner kolonne, zoodat het oude gezegde bij hem werkelijk ter snede kwam: «Vecht met de linkerhand, terwijl de regter blijft hangen in het verband.»

Toen de hoofdbenting genomen was vlagden de schepen onmiddelijk van top. De beide volgende dagorders zijn vervolgens afgekondigd:

Aan boord van Zr. Ms. stoomschip
Admiraal van Kinsbergen, 7 Sept 1858.

Dag Order.

Brave officieren, onder-officieren en verdere schepelingen, uitmakende de maritieme divisie tegen Djambi! Ik wensch u geluk met den afloop van een dag als gisteren; gij hebt u dapper van uwe pligten gekweten, en dus blijk gegeven, dat gij onversaagd

---

ARCHIE CAMPBELL,

of de magt van het Alphabeth.

III.

(Vervolg.)

„Grootmoeder!" riep het kind uit op zekeren someravond, terwijl hij op een laag stoeltje voor de open deur zat, en de zon gadesloeg die in prachtigen luister aan den gezigteinder ter kimme neeg; „ik zou wel graag willen weten, waarom de zon zich alle avonden uit ons oog verwijdert, en daar ginds verdwijnt, dewijl zij iederen morgen terug komt en aan den anderen kant daár als uit de lucht te voorschijn treedt;" en hij keerde zich om en strekte met ongekunstelde bevalligheid zijnen arm naar den tegenovergestelden kant uit.

„Wel, mijn jongen, omdat zij in het westen ondergaat en in het oosten opkomt," antwoordde de oude vrouw, even als een papegaai herhalende wat zij gehoord had, maar geenzins begreep.

„Maar waarom is dat zoo?" hernam de knaap met nadruk; „en waar gaat zij heen als het donker wordt?"

„God heeft haar gemaakt, mijn jongen; dat staat in den Bijbel; de dominee leest het ons nu en dan eens voor: Hij heeft de zon gesteld tot een beheerscher van den dag, en de maan en sterren om den nacht te verlichten; herinnert ge u zulks niet, Archie?"

„Och ja, grootmoeder," antwoordde hij met eene diepe zucht; „maar dat heeft men mij enkel gezegd; ik heb het zelf niet gezien." Hij zweeg, en leunde peinzend met zijne wang in de hand; toen eensklaps opstaande, zeide hij: „mag ik eens even in den grooten Bijbel kijken, grootmoeder?" En een toestemmend antwoord gekregen hebbende, sprong hij op, haalde het heilige boek van eene plank, nam het mede naar de deur, plaatste zich weder op zijn stoeltje, en het titelblad openslaande, waar groote letters te lezen stonden, beschouwde hij die met gretige blikken en vergeleek ze zwijgend met de kleinere letters van het boek.

„Wel grootmoeder!" riep hij vrolijk uit, terwijl zich een glans van tevredenheid over zijn gelaat verspreidde, „ik geloof dat het zoo heel moeijelijk niet zijn zal om te leeren lezen — zie slechts, de meeste van die letters zijn gelijk, behalve dat sommige groot en andere klein zijn, maar er schijnen er niet veel te wezen."

„Ik meen wel eens gehoord te hebben dat er vierentwintig letters in het (Engelsche) alphabet zijn," zeide de oude vrouw, niet weinig trotsch op hare verbazende geleerdheid.

„Vier en twintig, niet meer dan vier en twintig! Nu, die zal ik spoedig kennen! Och ik wenschte dat ik ze al kende!"

Zijne vurige begeerte vermeerderde, naarmate de moeijelijkheden op zijnen weg naar kennis aldus schenen te verminderen, alhoewel zij op verre na nog niet uit den weg geruimd waren. De bijbel was het eenige boek in huis, en ter naauwernood was die nu een oogenblik uit zijne handen. Met een stuk krijt teekende hij zorgvuldig op eene gebrokene plank de groote en kleine letters tallooze malen na, maar nog altijd zonder het minste begrip hoe zij heetten of wat zij beteekenden. Maar zijn vurige wensch werd toch weldra, ten minste gedeeltelijk, vervuld.

„Archie, mijn jongen," riep zijn grootvader op zekeren dag: „breng eens dien zak met meel naar Donald Muir. Zijn jongen is juist over den drempel gestruikeld, en kan niet loopen."

De knaap was in een oogenblik gereed.

„Loop eerst naar Donalds huis, en doe dan wat hij van u verlangen zal." Archie deed wat hem bevolen was; en op verzoek van den gekwetsten jongeling, wiens plaats hij vervuld had, keerde hij na volbragte taak naar de woning van Donald Muir terug. James Muir was omstreeks twintig jaren oud: en tot op de laatste drie maanden, toen hij 't huis gekomen was om zijne wankelende gezondheid eenigzins te versterken door de berglucht van zijnen geboortegrond, had hij meer dan de helft zijns levens doorgebragt bij eenen oom, een welgesteld koopman te Glasgow, die zijnen neef eene voortreffelijke opvoeding had gegeven, en daarvan nu zelf de vruchten inoogstte, door hem als klerk en correspondent te gebruiken. Daar hij hier geen vriend of medgezel van zijne jaren of smaak vond, begon James Muir na verloop van eene maand vurig te verlangen om naar de bedrijvige stad en hare veelvuldige bronnen van geoorloofd genot terug te keeren, toen het hierboven vermelde ongeluk, den val over den drempel en het verstuiten van zijnen enkel, hem aan zijne legerstede en aan huis bond en zijnen toestand nog veel ondragelijker maakte; want ligchaamsoefening en het vrije inademen der zuivere berglucht alleen waren hem eenige schadeloosstelling geweest voor het gemis van verstandelijk voedsel, dat hij gewoon was te genieten wanneer zijne dagtaak volbragt was.

De heldere, vernuftige blik van Archie Campbell had een diepen indruk op zijne verbeelding gemaakt; ofschoon zij veel in jaren verschilden, gevoelde James eene onweerstaanbare begeerte om hem als zijnen vriend te beschouwen en toen de knaap de hut weder binnentrad, met denzelfden goedhartigen glimlach en den vluggen tred, waarmede hij die had verlaten, schudde de steedsch-opgevoede jongeling den bergknaap hartelijk de hand en noemde hem, met ondubbelzinnige welwillendheid, „mijn goede kleine vriend."

„Kunt ge niet een poosje bij mij blijven?" vroeg hij.

Een opgeruimd „ja" was het antwoord.

„Gij zijt een goede jongen; geef mij nu dat boek," eens zeide hij, naar een werkje wijzende: dat op de vensterbank lag. De knaap bragt het hem en loosde een diepen zucht.

„Waarom zucht ge?" vroeg zijn nieuwe vriend glimlagchende. „Gij zult er toch niets op tegen hebben mij een paar bladzijden uit de Schotsche geschiedenis voor te lezen?"

Een gloeijende blos bedekte Archie's gelaat; zijne helder blaauwe oogen stonden vol tranen.

„Wel, Archie, wat is dat? Is het al te veel voor u om in school te moeten lezen?"

„Ik ben nooit ter school geweest; ik kan niet lezen," was het antwoord, telkens door snikken afgebroken: „maar ik zou het zoo graag willen leeren."

„Zeker?" vroeg James. „Welnu, dan zal ik uw meester zijn."

„Gij?" De tranen waren in een oogenblik gedroogd, en de blos der schaamte ging over in dien van dankbare blijdschap. „Wilt gij dat inderdaad? En wanneer zullen wij beginnen?"

„Oogenblikkelijk; zie eens op die plank, en breng mij dan dat koffertje; daar zijn nog eenige mijner oude schoolboeken in." En binnen weinige oogenblikken was de koopmansklerk uit Glasgow in een schoolmeester veranderd, terwijl de onwetende herdersjongen een gewillig en vlijtig leerling was geworden. Dag aan dag werd de aangename taak voortgezet. De vroegere pogingen van Archie om den vorm der letters te begrijpen en te onthouden, waren nu van veel dienst om ze hem te doen leeren kennen. „En bedenk mijn jonge vriend," zeide James bemoedigend, „dat gij door middel van de kennis der vier en twintig letters in staat zult zijn ieder Engelsch boek te lezen, dat nog ooit gedrukt is; en dat dit ook voor u den weg zal banen om insgelijks boeken in vreemde talen te leeren verstaan." Dit is eene eenvoudige waarheid, en voor iedereen begrijpelijk; en het ware te wenschen dat alle kinderen op die wijze de veel omvattende kracht, het onberekenbare nut van het alphabet leerden beseffen!

Voor de verstuite enkel van James volkomen genezen en zijne vacantie van drie maanden verstreken was, kon Archie vloeijend lezen, en had hij ook reeds eenige vorderingen in het schrijven gemaakt.

„Ik moet u morgen verlaten, Archie!" zeide zijn vriend op zekeren morgen; „mijn oom heeft mij geschreven dat hij mij niet langer missen kan; maar bedenk, mijn kleine vriend, dat wij elkander daarom niet behoeven te vergeten; en ik hoop, dat, als een bewijs uwer achting, uw eerste brief aan mij geschreven zal zijn."

Nogmaals glinsterden er tranen in de heldere oogen van zijnen kweekeling; dankbaarheid en liefde deden hem slechts stamelende woorden voortbrengen. James vertrok den volgenden dag; en menigen volgenden dag werd zijne tegenwoordigheid en zijn onderwijs droevig door Archie gemist. Hij zette evenwel zijne studiën ijverig en standvastig voort, en weldra kende hij al de boeken, die zijn vriendelijke onderwijzer hem geleend had, nagenoeg van buiten. Dagelijks las nu de jeugdige student voor zijne grootouders in den grooten ouden Bijbel; en de heerlijke beloften, die dit onschatbare boek bevat, klonken aangenaam in hunne ooren en vertroostten gedurig hunne harten, zoodat ook hier een van deszelfs vele voorzeggingen bewaarheid werd; „uit den mond der kinderen hebt gij u lof bereid."

Terwijl Archie weldra als herdersjongen aangesteld werd, ging hij nooit van huis zonder een zijner dierbare boeken in zijn herderstasch mede te nemen; van zijne geringe verdiensten wist hij altijd nog iets te sparen om een of ander nieuw boek te koopen; en wanneer de hem toevertrouwde kudde de plaats harer bestemming had bereikt en, door een trouwen hond gadegeslagen, vrijelijk graasde, ging hij aan de helling van den berg zitten, en verslond den inhoud van zijn boek met meer genot dan zijn honger smaakte in de bevrediging zijner ligchamelijke behoeften. Zoo snelden drie gelukkige, vreedzame jaren voorbij; Archie's ligchaam ontwikkelde zich even gunstig als zijn geest; maar na verloop van dat tijdperk vertoonden zich donkere wolken boven zijnen levensweg.

(Wordt vervolgd.)

een dood onder de oogen durft zien, en hebt met onze broeders van het Indische leger, een nieuwen lauwer gevoegd bij de vele, die onder deze hemelstreek, aan de glorie van Neêrlands roem reeds zijn toegebragt. Regt gelukkig gevoelde ik mij, toen ik zien mogt, hoe eene betrekkelijk geringe magt zoowel van schepen als troepen tegen eenen overmoedigen vijand ten strijd getogen, die eene zoo hoogst voordeelige positie tegen ons bezet hield, de eene versterking voor de andere daarna, heeft overmeesterd en ingenomen, tot eindelijk ten 10 ure ongeveer, na eenen hevigen strijd, de Hollandsche vlag van de hoofdbenting bij de Kratong opging. Maar het heeft bloed gekost en dus een traan van diep leedgevoel voor die dapperen die het te beurt mogt vallen; maar dat bloed is gewroken.

In naam van geheel Nederland vermeen ik u dan ook dank te mogen zeggen voor uwe dappere verrigtingen, en geef ik u de betuiging, dat ik er trotsch op ben, dat mij de eer te beurt mogt vallen over uliedén bevel te voeren; nimmer zal ik dien dag vergeten, en ik geef u ook de verzekering, dat ik hoop naar waarde uw aller gedragingen, aan onzen geëerbiedigden koning te zullen bekend maken. *Hoerah!*

De kapt. luit. ter zee enz.
(w. g.) Courier *dit Dubikart.*

Djambi 8 Sept. 1858.

Dag-Order.

Brave officieren, onderofficieren en manschappen, zoowel van de landings divisie der marine, als van de landmagt der Djambische expeditie! Gij hebt op den 6den dezer eene luisterrijke overwinning behaald.

De hoofdplaats Djambi met alle hare versterkingen is door u stormenderhand veroverd.

Meer dan 30 stukken geschut, zwaar en ligt en lilla's, benevens een groot aantal andere wapenen zijn in uwe handen gevallen. Ik zeg u hiervoor dank en betuig u mijne hoogste tevredenheid, dat gij mijne orders voor het debarquement zoo braaf en trouw hebt opgevolgd, waardoor gij in het gezigt van den vijand eene der moeijelijkste operatien in den oorlog verrigt hebt; dat gij u op marsch loffelijk hebt gedragen en bij het vuren en stormen de grootste onverschrokkenheid hebt betoond. Maar mannen laten wij niet vergeten, dat het welslagen onzer pogingen grootendeels te danken is aan de hulp en zoo krachtige medewerking van Zr. Ms. stoomschepen *Celebes, Onrust, Admir. van Kinsbergen*, benevens de twee kruisbooten, welke zij op sleeptouw hadden, allen aangevoerd door den braven overste Courier dit Dubikart.

Laat ons hem hiervoor danken door een drieweif hoerah!

Zonder grootspraak moogt ge trotsch zijn zulk een dag te hebben bijgewoond. En koning en vaderland zullen met welgevallen op hunne krijgslieden nederzien.

De majoor, enz.
(w. g.) *van Langen.*

INGEZONDEN.

WelEdele Heer!

Aangenaam zoude het mij zijn indien gij het onderstaande in uw *Weekblad* wildet plaatsen: antwoorden op de daarin geopperde vragen, indien er zoodanige worden ingezonden, zoude ik gaarne langs denzelfden weg zien publiek gemaakt.

Uw Dienaar,
F. W. L. TYDEMAN.

Paramaribo, den 31 *December* 1858.

In het *Surinaamsch Weekblad* van den 19 *December* jl. komt eene advertentie voor betreffende eene «vermoedelijke» Santonine vergiftiging, waarbij het gevoelen van de geneeskundige faculteit der Utrechtsche Hoogeschool apodictisch is ter nedergesteld.

Daar de ziektegeschiedenis niet aan het geneeskundig publiek bekend zal zijn, voel ik mij als partij in deze gedrongen de zaak een weinig nader toe te lichten en deel derhalve datgene mede wat mij, die van Santonine *intoxicatie* heb gesproken ten deze bekend is, en op welke gronden ik mijn gevoelen heb geuit.

«Aan een buitengewoon ontwikkeld, forsch gebouwd kind van het vrouwelijk geslacht, nog geene 4½ jaren oud, wordt, daar men veronderstelt dat er ingewandswormen aanwezig zijn, voorgeschreven op den 28 Julij 1858.

Rec: Santonini gr. VI
Sacch: lactis dr. I
m: f: pulv: No. VI. S: gebr: bekend.

---

op den 30 Julij wederom
Rec: Santonini gr. VI
divid: in part No. II d. s. bekend.

Op dien dag werd, na dat dit voorschrift in de Militaire Apotheek alhier was gereed gemaakt, door mij aan den behandelenden arts de aanmerking gemaakt, dat ik voor mij niet gaarne zulk eene dosis Santonine op eens zoude toedienen, ofschoon ik veel van dezelfs gebruik in kleine giften hield en die dikwerf aanwendde.

Op den 1 Augustus wordt gegeven
Rec: Sacch: albissim scr: IV
Ol: Crotonis gtt. I
m: f: pulv: No. VIII d. s. bekend.

Op den 2 Augustus wederom
Rec: Santonini
Calomell: aa gr. VI
Sacchar: alb: dr. I
m: f: pulv: No. VI S: bekend
tevens Rec: Flor: cham: vulg: dr. III
infund: coll: unc: VIII
asae foetid: dr. I
acet: vini q: s: ut fiat solutio
add: Ol: Ricini unc I
m: d: s: pro clysm: No. II

Het appliceren dezer enemata heeft veel tegenstand van den kant der kleine opgewekt en is om zoo te zeggen met dwang geschied.

Zoo als mij door de moeder later verhaald werd, bestond er reeds een paar dagen te voren een ligte graad van visus duplex, (dubbel zien); op den 25 Julij te voren echter had ik de kleine nog in volkomen gezondheid aangetroffen; zeker is het dat op 12 Augustus ca 10 uren het kind onverwacht, in zóó hevigen graad, door Amblyopia amaurotica met *buitengewone pupil verwijding en* Strabismus convergens werd overvallen dat de ouders «radeloos» den eersten den besten Medicus van straat inriepen, ten einde in deze te helpen. Ook die medicus niet wetende dat in 6 dagen 18 greinen Santonini zijn toegediend en voor Helminthen bang, geeft Calomel met pulv: sem: Santonici, dat uit eene particuliere Apotheek werd gehaald; later, wij willen het hopen is die arts door zijnen kunstbroeder omtrent zijne voorafgegane behandeling ingelicht; ook stellig dat er 2 giften van 3 grein waren toegediend.

Op den 3 Augustus werd gegeven
Rec: Rad: Rhei dr. III
Sem: anisi dr. ½
inf ad coll. unc V.
mur: ammon: Scr: I
Sijr: mann: unc I. S: a. u. I pepl:

Op den 4 Augustus
Rec. Foll: senn: dr. VI
sem: anisi dr. ½
inf: ad coll: unc IV
d. s. bekend.

Op den 7 Augustus
Rec. Foll: Senn: dr. VI
inf: ad coll: unc: IV S: bekend
tevens Rec: Foll: Senn: dr. IV.

Op den 11 Augustus echter komt wederom voor. Rec: Santonini gr. X.
Chocolat: dr. II
mucil: q: Tragacant: q: s:
ut fiat Trochisci No. XXX d. s. bekend.
tegelijk de op den 7 Augustus voorgeschreven inf: Senn.

Op den 14 een zalf met Extr opii dr. I. Sedert is bij afwisseling op 17 en 22 Aug. de inf: Senn: gerepeteerd en vinden wij op den 10, 14, 18 en 27 September en nog eens op den 21 October voorschriften alle van 2 tot 6 drachmen senn en Pulv: sem: Santonici bevattende.

De Chocolade koekjes op den 11 Augustus voorgeschreven en zóó, zonder Suiker bereid, (volgens recept) waren der kleine patiente te bitter en zijn niet gebruikt: dezelve zijn naderhand in eene particuliere Apotheek met Suiker bereid en gedurende eenigen tijd nog 4 a 5 koekjes daags gegeven.

Zoo lang nu, met het gebruik van Santonine self in kleine giften, even als later met Pulv: Sem: Santonici werd voortgegaan, verminderde de aberratie in den kring der gezigts-zenuwwerkingen slechts weinig en bleef het strabismus bestaan; — sedert men geheel met het toedienen van Santonini en Pulv: Sem: Santonici heeft opgehouden, — en ik verheug mij dit te mogen zeggen, — zijn alle bovenvermelde verschijnselen verdwenen en zenuwwerking en blik normaal.»

Het is dienten gevolge dat ik aan alle geneeskundigen die belang stellen in de Wetenschap, de volgende vragen met vrijmoedigheid ter beantwoording voorstel:

1. Waren de vermelde verschijnselen het gevolg van de toegediende Santonine, of door welke andere oorzaken werden dezelve voortgebragt?

2. Is het verdwijnen (slijten) omstreeks half November, dus in een betrekkelijk kort tijdsverloop, zonder active behandeling (Senna aftreksels tegen habituele constipatie uitgezonderd) geen bewijs dat hier «intoxicatie» door Santonine bestond?

3. Ware het niet voorzigtiger geweest, na de eerste giften gewaarschuwd zijnde, tegen het ontstaan van Santonine «intoxicatie» er mede op te houden en indien men nog voor de tegenwoordigheid van wormen vreesde, of deze verschijnselen aan wormen toeschreef, een ander middel uit den voorraad van Anthelmintica te kiezen?

4. Is het gevoelen in de advertentie dd. 19 December jl. geprofesseerd «onvoorwaardelijk» aan te nemen indien men ten volle bovenstaande facta in overweging neemt?

F. W. L. TYDEMAN.
Chef van de Geneeskundige dienst te Suriname.

Eenige ingezetenen hebben met genoegen opgemerkt dat het nieuwe gebouw aan de *Plattebrug* door de policie is betrokken. Zij hopen dat de vele daarin nog ledige kamers spoedig mogen worden ingenomen voor de bureaux van den Commissaris van Policie en den Havenmeester, waardoor niet alleen de afdoening van zaken stellig bevorderd maar ook het publiek bevrijd zal worden van menigvuldig heen en weer loopen, zoo als tot nu toe, helaas! nog plaats vindt.

Humoristische Snippertjes.

(Uit de Portefeuille van den ouden Heer FURET.)

Door W. E. H. WINKELS.

LXVII.

Wat een Dominé al zoo te doen heeft.

(1e. *gedeelte*)

Spreek ik van een *Dominé*, dan treed ik in geene beschouwing van een bijzonder persoon, noch heb ik eenige bedoeling op een afgegrensd plekje, neen, het is dan alleen eene uiting over het geheele *Dominés-geslacht* en de algemeene pligten waartoe zij geroepen zijn.

Toen ik dit eerste gedeelte van mijn stuk gelezen had, dacht ik: „drommels, oude Heer! hebt ge wel goed toegekeken, of het kalf ook in het oog geslagen is?" en uit voorzigtigheid las ik het Mevrouw BALK vóór. Deze Mevrouw BALK, lieve lezers! is eene puik puik *Groeniaansche oudregtzinnige splinterontdekster;* na de lezing gaf zij een stemmig knikje, en zeide met eene heilige zalving waaruit de engelachtigste liefde straalde: „*O! waarom niet een weinig harder gegeeseld?*" Toen wist ik genoeg, verzachtte hier en daar een scherp puntje en was tevreden.

Wij willen niet onheusch of liefdeloos zijn, en met de kwaadaardige hoop uitroepen: „*Velen zijn geroepen, maar weinig uitverkoren*, want aan *al* de geroepenen en aan *al* de zoogenaamde uitverkorenen zullen nog wel zooveel smetjes zijn, dat eene schoonmaakster er een halve dag werk aan zal hebben, om den vuilen boêl rein te krijgen. Heil dus het lieve vagevuur der *Catholijken!* waar je als een stuk verroest ijzer in wordt gestopt en waar je wit gloeijend en rein als een Engel 1e. *klasse*, weêr uit komt.

Welnu de *Dominé* dan, die ik schilder, is minder de *Dominé* zoo als er duizenden zijn, dan wel, de *Dominé* zoo als ik hem gaarne zag: „*een Dominé*," zoo als de *Leijdenaar* zoude zeggen: „met huid en haar."

Een *Dominé* moet zijn een knap man, een goed edel mensch, een trouw burger, een beschaafd, deugdzaam eerwaardig geleerde en een Leeraar, die werkelijk *Leeraar* is, met het innig gevoel dat hij dat zoude zijn, ook zonder hooge besoldiging, ook zonder het vette der aarde, wat aan velen nu zoo ruim wordt aangeboden.

De *Eerwaardigheid*, moet geen gehoorstreelende klank des titels zijn, maar, moet de bloesem wezen, die ontlook uit de schoone innige hoedanigheden — moet bekrachtigd worden door de voldoening der moeijelijke *Dominéspligten.* Die pligten zijn veel en zwaar, en het lijdt geen twijfel, of de eene mensch heeft veel meer *Dominésaard* in de ziel, dan de ander; — de *Dominé* alzoo, die met een minder deel begiftigd is leere door de kittelsteentjes van DEMOSTHENIS, dat oefening en een vaste wil, volmaken.

Ook gewone levensbewegingen moeten door den *Dominé* met zekere kieschheid geregeld worden, om de eerwaardigheid van zijn stand te bewaren, en de *oude Heer* SMITS heeft gelijk, met het hoogst belagchelijke aan te toonen van *een Dominé met een pet op.* Verbeeld u dat afgrijsselijke tooneel, voeg daar bij eene Duitsche pijp met kwasten en eene groote geschoren witte krulhond achter hem, zoude men dan van zoo'n *Dominé* ooit iets plegtigs of eerwaardigs kunnen denken?

Op de kleeding verdwaald zijnde, moet ik hier bij nog één oogenblik stilstaan, want het is een punt van veel gewigt; de wereldgeschiedenis eischt onze bijzondere belangstelling omtrent deze zaak. — Zoude iemand de diepe afgetrokkene wijsheid van PYTHAGORAS bevatten, om van geen meer eerwaardige geleerden te spreken — indien deze ons werd voorgesteld in een dun zomerjasje en een broek met groote *souspieds* aan, een lorgnet in het Sinkerooglid en eene Havanah sigaar in den mond? Zouden de groote SOCRATES en de onsterfelijke PLATO ooit meer onze belangstelling wekken, zagen wij hen als Engelsche lords in een *tilbury* langs de markt van *Attica* rennen? of van *Phaèdo*, ontdekte wij hem aan een augurkjes-kraam eijeren met zuur etende? Neen, er bestaan maatschappelijke standen, waarbij zekere uitmonstering past, die voor de juiste uitvoering der pligten noodzakelijk is.

Men geloove niet dat ik een *Domperiaan* ben of het *groene Groenisme* ben toegedaan; ik verfoei elke slaafsche gedachte, die van een ander gekocht of geleend, moet dienen, tot stoffelijk voordeel voor ons of de onzen. Ik zoude elken *zich noemenden* regtzinnige, die de eerste pligten van het Christendom *verdraagzaamheid* en *liefde* vergeet, met pleizier kunnen *duiken*, of op zijn Engelsch *boksen* — maar dat de wufte, grillige mode, den *Dominé* zijn *steek, gekleeden rok* en *kortenbroek* heeft afgenomen en uitgetrokken, dat griest mij tot in de ziel.

Toen ik nog jong was en in lange na, de wijsheid van den ouderdom niet begreep, klaagde mijn grootvader reeds over de verbastering van het *Dominés* geslacht. „*Er is geen Dominé in mijne gedachten denkbaar*" zeide hij, „*die geen gepoeijerde pruik op het hoofd draagt*" en lachte ik daarover, dan vervolgde hij en sprak: „*Jongen! geloof niet, dat ik denk dat de knapheid en de braafheid in de pruik met poeijer zit, neen! maar zij zullen de impressie bewerken, die zulk een man op het volk maken moet. Wat zoude er bij voorbeeld, van de eerwaardigheid der regtbanken worden, wanneer* THEMIS *vertegenwoordigers, zich aldaar plaatsten in blaauwe rokken met glimmende knoopen en nanking broeken aan?*" en ofschoon ik er toen niet regt de juiste waarheid van kon vatten, werd ik later met de aanhaling van mijn grootvader geheel verzoend, bij de kennismaking met *Dominé* BEFVIUS, *den laatsten der oude Predikanten.*

Dominé BEFVIUS was de man naar mijn hart; hij was de *Dominé* met „*huid en haar*" zoo als ALEX. v. H. zegt. Hij droeg nog de steek en de driereijige pruik met poeijer er in. O men kon er den *Dominé* op een straat afstands uit ruiken. — *Dominé* BEFVIUS liep altijd met stemmige gracieuse houding, vrij van pedanterie in de groote parade pas langs de straten van het dorp, met eene onnavolgbare juistheid ligtte hij de steek tot eene welmeenende groete, van het hoofd af, en een wolk van poeijer steeg met trots, over zulk een *Dominé* omhoog. Met eene wiskunstige zekerheid, bragt hij het driehoekige hoofdtooisel in een scherpen hoek voor zich uit, en salueerde de *kleine* en *groote* schapen zijner kudde; als door een tooverslag vlogen dan de hoeden en petten af, en kwam een militair hem in den weg, dan week deze naar het voetpad, kommandeerde zich „*halt!*" „*rigt u!*" en sloeg volgens de regelen der soldaten-honneurs, krijgshaftig aan.

Wij zagen nu reeds, dat *Dominé* BEFVIUS, ofschoon wij nog niets van hem hebben medegedeeld, omtrent de uitmuntende vervulling zijner herderspligten de eer genoot, die een *Dominé* toekomt en welke hij door tooi en voorkomen verwierf; doch ik wil u van de *trekschuit* vertellen en ofschoon dit kleine waterschip in deze eeuw een belagchelijk voorwerp schijnt, zoo bestond er in vroegere jaren eene naauwe verwantschap tusschen dit gemakkelijk

velsmiddel en een *Dominé*, ja, droeg het zelfs bij, tot de waarachtige handhaving zijner deftigheid. Moge dan ook het verbasterd nageslacht der 19e. eeuw u vergeten, o drijvend scheepje! ik zal niet ondankbaar zijn voor de genmaakte aangename uren in roef of schuit. Gij zijt niet meer! met helsch gekners en verpletterde kracht zijt gij in deze stoom-eeuw overstoomd, maar met u, is de eigenaardige soliditeit der Nederlanderrs gedaald en de deftigheid der *Dominés* overreden.

Lezers! is het mogelijk u een trekschuit voor den geest te halen zonder een *Dominé* er in? Onderzoek de honderdduizende, ja millioenen platen en prenten der vorige eeuw, en op elk alwaar gij een trekschuit ziet afgebeeld, zult gij er een beeldje op zien, dat op een deftigen *Dominé* gelijkt als twee droppels water op elkander. Of de kunstenaar zoude eerder het paard en den jager achterwege gelaten hebben dan den *Dominé*.

Een *Dominé* reisde nooit anders dan met de trekschuit, en zoo deed *Dominé* Befvius ook; maakte hij een togtje naar eene naburige stad, of naar een *collega* die op een dorp nabij, beroepen stond, dan maakte hij van dit gunstig drijf- en sleep*machine* gebruik, de pruik werd bij deze gelegenheid extra gepoejerd, de beste gekleede rok aangetrokken en in de kuit kousen waren evenmin rimpeltjes te ontdekken als op den spiegelgladden stroom waar langs de trekschuit hare reis moest volbrengen. Met een bedaarden deftigen stap — nu nog verhoogd door eene groen zijden paraplui, komt de *Dominé* daar aanstappen en schipper Bouwen helpt hem van den wal in den stuurstoel. Een *oud Amsterdamsch Dominé* kwam nooit anders in de nabijheid eener trekschuit, dan door een slee en zoo als Oosterwijk Bruijn zingt:

Uit de slee, kwam preek graag treden,
met een reiszak, oud en kaal,
met een krulpruik, met een punthoed,
paraplui in groene zak;
met een goud geknopte rotting
en een trommel vol gebak.

De dorps *Dominés* waren van deze weelde verstoken, de afstanden naar de trekschuiten waren dan ook zoo klein, dat zulk eene weeldeluxe niet noodig was.

Dominé Befvius in de schuit ingetreden zijnde en na door Bouwen met de eerbiedigste belangstelling gevraagd te zijn, „*hoe Dominé vaart?*" buigt zich het hoofd een weinig en stapt door de vleugeldeuren de nette roef binnen. Jufvrouw Muf, een fijntje die op een der banken aan eene kous zit te breijen, wordt op het zien van *Dominé* als door heiligheid omstraald en laat uit pure stichting twee steken vallen; al de aanwezige passagiers schuiven op de banken een weinig op elkander en ter zijde — niet, omdat een hunner bevreesd is, dat *Dominé* de pokken heeft of door een dollen hond is gebeten, maar uit eerbied en belangstelling, dat *Dominé* eene ruime gemakkelijke plaats zal hebben. De knecht die zoo als alle schipperskuechten „Gerrit" genaamd is, brengt terstond het best gevulde veeren kussen, met rood gebloemd trijp overtrokken, legt het op de bank naast Jufvrouw Muf, die het zalvend genot smaakt, van *Dominé* naast zich te hebben en die, blozend als de roos van *Jericho*, vol maagdelijke schaamte, nog één steek laten vallen.

(Het vervolg hierna)

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 3den dezer, het schip *Janna Adriana*, kapt. P. Franken, naar Amsterdam, lading: 33 kleine en 309 ord. vaten Suiker 502,939 pond, 15 balen heele Koffij 2,795 pond, 15 balen schoone Katoen 4,975 pond, 20 stuks Huiden 400 pond en 1 kist Arrowroot 234 pond.

Den 4den, de Nd. Am. brik *M. B. Stetson*, kapt. W. A. Jordan, naar Havana, in ballast.

In Saramacca.

Den 3den, het schip *Theodora Josina*, kapt. D. H. Tjakkes, naar Amsterdam, lading: 185 ord. 34 kalk- en 19 blomvaten Suiker 302,504 pond en 20 puncheons Rum 2,300 gallons.

VERTROKKEN.

Den 5den, de koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. H. J. Rusman, naar Demerarij.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Sagitta*, kapt. Bakker, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Anna Lena*, kapt. Zaal, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. W. B. Schil, adres bij J. M. Polak.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het schip *Janna Adriana*: de Heeren M. F. Manden, Offic. van Gezondheid, en A. Lionarons en Echtg. en Mejufvrouw M. Roelofs.

Met de koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*: Mevrouw Wildeboer en de minderj. Gilhuijs.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. Den 3den dezer, van plant. *Rozenburg*, 12 a 13 vaten a 9,90 cent.

Idem, van plant. *Goudmijn*, 8 vaten a 9,90 cent.

Den 4den, van plant. *Lust en Werk* c. a., 40 vaten a 10,15 cent.

Idem, van plant. *Guineesche Vriendschap*, 21 vaten a 10,20 cent.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 2den tot den 8sten Januarij 1859, zijn, alhier ingeschreven, als overleden:

Den 1sten, Johanna Blom, 58 jaren n. g.
Den 2den, Paulina Bilkerwijs, 29 jaren.
Idem, Magdalena Gracia Seijmonson, 58 j.
Idem, Carel Cornelis Bartelink, 40 jaren.
Den 3den, Marius Haron, 17 jaren en 6 m.
Idem, Francina Jacoba Agnis Destreede, 8 jaren.
Den 4den, Josephine Charlotte Wijdh, 6 jaren ruim.
Idem, ... Warnecker, ... jaren.
Idem, Antonie Karel Thewis, echtgenoot van Johanna Rosilia Emelia Roman 24 jaren n. g.
Den 5den, Cornelina Adriana Chocoladina Kenswil, 5 jaren en 6 maanden.
Den 6den, Henriette Gesina Vincke, 70 j.
Idem, Maria Geertruida Fokké, 29 jaren.
Idem, Minnie Pamella Vanls, 8 jaren.
Den 7den, Cornelia Louisa Oostwijk, 9 m.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij Koninklijk Besluit van den 9n. Augustus jl. No. 40, zijn, ten verzoeke van Jacob Emanuel Aron, Brieven van legitimatie verleend geworden, aan zijne bij nu wijlen Catharina Bruijning, verwekte kinderen *Alida Geertruida*, *Marius*, *Claartje Jacoba*, *Henrij Emanuel*, *Judith Sallij* en *Christina Louisa*.

Ten gevolge van het daartoe door J. F. Staphout gedaan verzoek zijn Brieven van Manumissie verleend geworden aan het haar toebehoord hebbende slavenkind *Jacobus Christiaan*, geboren in 1858, zoon van *Louisa Elizabeth Staphorst*.

Zullende gemelde gemanumitteerde voortaan de namen voeren van:

Jacobus Christiaan Staphorst.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 31n. December 1858.

Van het slavenkind *Sophia*, geboren in 1858, dochter van *Bercina of Ballana*, toebehoorende aan D. C. Munro, als in huwelijk hebbende M. F. Campbell.

Van den slaaf *Eduard*, geboren in 1829 zoon van *Amba*, toebehoorende aan J. H. van Herwaarden.

Van den slaaf *Jacques*, geboren in 1822, zoon van *Serie*, toebehoorende voor den vrijdom aan J. S. de Meza.

Bij Gouvernements resolutie, dd. 31n. December ll. No. 3, is bepaald, dat de Schuttersraad voor het jaar 1859, bestaan zal, uit de volgende Leden:

Den kapitein H. Goudman.
„ 1n. Luitenant J. van Geller.
„ 2n. Luitenant J. van Königsdow.
„ Sergant Majoor J. M. Schuster.
„ Sergant S. Heilbron.
„ Korporaal G. C. W. van Axel.
„ Schutter H. A. Gulje.

Bij Gouvernements resolutie dd 4n. Januarij No. 5, is aan John Miller admissie verleend als *Kruid en Geweer* verkooper.

Post-Kantoor.

De Ambtenaar tijdelijk belast met de Posterij, bespeurd hebbende dat velen onkundig zijn van de bestaande gelegenheid om Nieuwspapieren en andere gedrukte stukken, mits onder kruisband of eene reep papier in dier voege ingepakt, dat het onderzoek naar den inhoud mogelijk zij, tegen betaling alhier van een verminderd port van *tien* cents voor ieder vel of blad per mail naar *Nederland* te verzenden, — acht het niet ondienstig bij deze de aandacht daarop te vestigen, onder opmerking dat zoodanige stukken ongefrankeerd zijnde, niet anders dan op den voet van brieven kunnen worden verzonden en aan het daartoe staande port, naar gelang van het gewigt, onderworpen zijn.

—

De Ingezetenen die, hetzij in het groot hetzij in het klein, handel drijven in zoodanige goederen als bij de maat, de el of het gewigt worden verkocht, worden bij deze herinnerd aan de naleving van art 44 der Publicatie van 1828, G. B. No. 17, waarbij is voorgeschreven dat zij op verbeurte eener geldboete van *f* 50,— verpligt zullen zijn, niet alleen zich te voorzien van behoorlijk gelijkte ellen, maten en gewigten, maar ook zorg te dragen dat hunne ellen, maten en gewigten telken jare aan eene nieuwe ijking worden onderworpen; zullende daartoe de Waagmeester, aan wien mede de functien van Ijkmeester opgedragen zijn, gedurende de maand Januarij dagelijks vaceren.

[illegible]

De Ingezetenen dezer stad en van hare buitenwijken worden bij deze herinnerd aan de naleving der Notificatie van den 14 | 15 Januarij 1846 (G. B. No. 1), waarbij aan houders van *paarden*, *ezels*, *hoornvee*, *schapen*, *geiten* en *varkens* de verpligting wordt opgelegd om jaarlijks, vóór den 15 Januarij, ten burele van den Procureur Generaal eene naauwkeurige opgave te doen van de hoeveelheid en de soort van het hun in eigendom toebehoorende of door hen gehouden wordende vee.

Patentregt.

De Administrateur van Financien brengt ter kennis van de Patentpligtigen, dat de bij art 5 der Ordonnantie op het *Patentregt* (G. B. 1856 No. 1) bedoelde verklaring ter bekoming van *Patent* behoorlijk ingevuld ten zijnen burele dagelijks gedurende de gewone kantooruren zullen worden aangenomen tot het einde dezer maand, en herinnert tevens, voor zooveel noodig, aan de strafbepaling bij art. 23 dier ordonnantie, op de niet behoorlijke inlevering der aangiften binnen den bij de Wet bepaald den tijd vastgesteld.

Paramaribo, den 3 Januarij 1859.

Houders of Gebruikers van paarden worden herinnerd aan het doen der aangiften bedoeld bij art. 10 der Publicatie dd. 4 September 1854 No. 10, en dat wel vóór den 10den Januarij e. k., met herinnering tevens aan de Strafbepaling op de overtreding ten deze bij Art. 11 van opgemelde publicatie gesteld.

Paramaribo, den 31 December 1858.

Schutterij van Paramaribo.

Tweede Oproeping.

De *Commissie van Inschrijving en Vrijstelling* voor en van de Schutterij, roept bij deze op alle vrije Mannelijke Ingezetenen, welke bewijsselijk aan *Paramaribo* woonachtig zijn, immers zich aldaar behoorlijk ophouden, of hun verblijf hebben, voor zoo verre zij namelijk op den *eersten* Januarij 1859 den rollen ouderdom van *achttien* jaren bereikt hebben en hun *vijftigste* nog niet zijn ingetreden, welke nu niet reeds in de Schutterij zijn ingelijfd, van welken rang staat of orde zij ook zijn mogen, zonder onderscheid of zij vermeenen mogten, al dan niet tot de vrijgestelden te behooren, met uitzondering nogtans van de zoodanigen welke volgens art. 3 van het Reglement voor de Schutterij gearresteerd den 31sten December 1835 en 13 Mei 1836 van de persoonlijke dienst bevrijd of van schriftelijke *Finale Vrijstelling* van de Commissie voorzien zijn.

Zij zal vergaderen in het locaal van de Burger-hoofdwacht aan den *Ouden Oranjetuin* van 's morgens 9 tot 12 uren op Donderdag den 13 Januarij 1859.

De voor de Commissie verschijnenden, zullen de Letter en het Nummer hunner woonplaats en den naam der Straat moeten opgeven.

ADVERTENTIËN.

Gouvernements Secretarie.

Paramaribo, den 8 Januarij 1859.

Ten verzoeke JEAN CORNEILLE KOSTERMAN, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De Gouvernements Secretaris,
(1002) E. A. van EMDEN.

(1040) Van de Plant. *Nieuw Meerzorg*, wordt bij inschrijving (mits het hoogste bod goedgekeurd wordende), te Koop aangeboden:

P. m. 7000 ℔ HEELE ***KOFFIJ***,
(ingevolge monster.)

Waarvan de inschrijvings-billetten bij den ondergeteekende zullen worden aangenomen tot MAANDAG den 10den dezer, des voormiddags 10 ure, zullende de KOFFIJ binnen den tijd van 8 dagen na de toewijzing, aan de Wang worden afgeleverd, en zal de kooper voor elken zak *f* 1,10 hebben te vergoeden.

Paramaribo, den 5 Januarij 1859.
A. S. van COERLAND qq.

A. LIONARONS en Echtgenoot verhinderd in persoon afscheid te nemen van Familie, Vrienden en Bekenden, roepen hun, een *hartelijk* VAARWEL toe.

Aan boord van het Schip *Janna Adriana*, Kapt. P. FRANKEN.
den 4 Januarij 1859. (1041)

([illegible]) A. SALOMONS Vendumeester zal Dingsdag e. k. verkoopen:

Provisien, Stukgoederen, LINNEN, Broodsuikers, *Compositie KAARSEN*, Castoren HOEDEN.

Om verkooprekening te sluiten:
HOEPELS, Breeuwwerk in vaatjes,
Russisch TALK.
Alsmede:

Eene melkgevende *Koe* en *Kalf*, enz.

De ondergeteekende voornemens zijnde binnen kort de Kolonie te verlaten, verzoekt bij deze *dringend* allen die hem verschuldigd zijn, vóór ultimo dezer tot eene algeheele vereffening te treden, zullende na verloop van dien tijd, de nalatigen zonder onderscheid van persoon, in *regten* worden vervolgd. Tevens biedt hij op *favorabele conditien* de onderstaande EFFECTEN te koop aan, als:

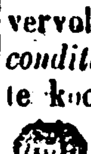

Het door hem bewoond en wel ingerigt Koopmans HUIS, gelegen aan de *Watermolenstraat* voorzien van *soliede* ACHTERGEBOUWEN, PAKHUIS, etc.

Het HUIS en ERF aan de *Gravenstraat*, La. B. No. 69; en

Het ERF met de daaropstaande GEBOUWEN aan de *Steenbakkers Gracht*, La. E No 72, bijzonder geschikt voor Plant Bewoners.

Paramaribo, den 8 Januarij 1859.
(1042) J. van BOMMEL.

1043 Mejufvrouw M. C. J. van GOGH brengt ter kennis van Ouders, Voogden en verdere belanghebbenden, dat zij hare School en haar Woonhuis zoodanig vergroot heeft, en zoo doelmatig heeft laten inrigten, dat het haar thans gemakkelijk zal vallen, vele *Kostjongejufvrouwen* en *dagscholieren* te plaatsen, en beveelt zich dien ten gevolge op nieuw in de gunst en het vertrouwen van het publiek aan, voor hare *KOST*— en *DAG SCHOOL* beide.

Paramaribo, den 5 Januarij 1859.

CREDITEUREN van de Plant. *KENT* worden minzaam verzocht hunne rekening in blanco, over het tweede halfjaar 1858 in te zenden ten kantore van

Wm. HUMPHREIJS.

( ) *Paramaribo, den 8 Januarij* 1859.

Kapt. J. HOFKER, voerende het schip *Josephine*, in het begin van Februarij de reis naar *Amsterdam* zullende aanvaarden, recommandeert gemelden bodem, als zijnde voorzien van eene bijzonder wel ingerigte KAJUIT, tot het overbrengen van PASSAGIERS. — Adres bij

( ) H. C. LEVY.

PARAMARIBO, den 7 Januarij 1859.

Hebbende — niet zonder eenige *bevreemding* uit de Surinaamsche Courant en Gouvernements Advertentie Blad, No. 3, Donderdag den 6 Januarij 1859, *ontwaard, dat zekere* A. G. VAN SON (met welk *regt*, moge hier voorloopig in het midden gelaten blijven), als *Kantoorhoudende Sequester*, onder anderen ook de *Crediteuren* der *Plantages Hanover* en de *Twee Kinderen* uitnoodigt, hunne *vorderingen* (of hetgeen zij *daarvoor mogten houden*) ten zijnen kantore bekend te maken, voor of uiterlijk op den 15 Januarij aanstaande; zoo strekt deze tot *kennisgeving* en *uitnoodiging* tevens: dat de ondergeteekende *de eigenaar en dirigerende Sequester van genoemde plantages is*, en in deze hoedanigheid aldiegenen, die *deugdelijke vorderingen daartegen te hebben vermeenen mogten*, hiermede uitnoodigt, deze ten zijnen kantore voor of op den 15 Januarij aanstaande bekend te willen maken. (1046.

F. W. HOSTMANN.

J. J. LEUE
Stedelijk Heelmeester

heeft zich thans gevestigd in het Huis op den hoek van de *Dominé* en *Steenbakkerijstraten* La. C No. 54. ( )

De ondergeteekende zijne *AFFAIRE* liquiderende, verzoekt aldegenen, die deugdelijke vorderingen ten zijnen laste hebben, hunne rekeningen in te dienen, ten einde na accoordbevinding betaling te erlangen.

Hij verzoekt tevens allen, dewelke hem verschuldigd zijn vóór *ultimo* dezer maand zulks aan te zuiveren, en presenteert verder zijne voorradige GOEDEREN voor *civiele prijzen* mits à Contant te koop aan.

Paramaribo, den 8 Januarij 1859.

( ) J. C. HARTMAN.

Uit de hand te Koop:

Het *HUIS* gelegen aan de *Gravenstraat*, N. W. La. B No. 71. O. W. La. C No. 32. aankomende den Boedel wijlen Mejv. JOHANNA FREDERIKA VIEIRA. — Adres ter dezer Drukkerij. (1039)

Aldegenen *die iets te vorderen hebben*

van de Heeren JOSEPH HENRIJ ELDER en ALEXANDER ELDER, gelieven bij den tweeden ondergeteekende vóór *ultimo* JANUARIJ e. k. hunne Blanco-rekening in te zenden.

Paramaribo, den 7 Januarij 1859.

M. L. GOEDE.

(1014) L. M. KOHN.

Rivier-Stoomvaart Dienst.

Op de reis die de "*ELIZA*" op den 5den dezer, naar Plant. *Mannickendam* deed; heeft zij een mankement in de machine bekomen; welke echter spoedig hersteld zal zijn; vervallende alzoo de bepaalde reizen tot nadere aankondiging.

Paramaribo, den 6 Januarij 1859.

( ) H. LYON & Co.

Te bekomen bij

M. D. HUIDEKOPER:

Extra kwaliteit-Zwarte THEE in trommels a 5 pond en bij het pond,

BROODSUIKER,

roode, kelders GENEVER, BRANDON's Compositie WASKAARSEN, Patent-, Lijn- en Machine OLIE in pullen, *Blanke* LEVERTRAAN in fleschen, Aangemaakt en Droog LOODWIT en andere VERFWAREN, Machine Pakking, Russische TALK, BRANDSTAVEN, Potlooden, Smeltkroesen, Rumvaten Hoepels, IJZEREN PLATEN, IJzeren Potten, Strijkijzers, *dun PLATLOOD*, NEGERPIJPEN in 2 gros mandjes, Pik-Axen en Pik-Houweelen, Tuinschoffels, Grove HAGELS, *Taaije en brosse SPIJKERS*, VELD- en TIMMERGEREEDSCHAPPEN, vaten KALK, CEMENT en HARPUIS,

KOOLTEER in pullen,

Gave Droege Amerik. PLANKEN,

Breeuwwerk, Kruiwagens,

Cajaten Houten HALVE LEGGERS en PUNCHEONS, — *Fersch Garen*

HEMDENLINNEN

in heele en halve stukken, Engelsch Garen *Dril*, Suffolk of *Curaç Dril*, Katoen-Zakkendoek, Koffij- en Cacaozakken, ligt- en zwaar *Zeildoek*, Visschers, Bind en Zeilgaren,

ZOOLLEDER.

Dakleijen 10+16,

Zink en Compositie LEI-SPIJKERS, BLIKKE TROMMELS } zeer geschikt ter bewaring van Papieren } enz., enz.

Alsmede:

IJzeren *GELDKISTJES* (*Holl. model*) ( )

Uitverkoop.

De ondergeteekenden, hunne AFFAIRE liquiderende, bieden hunne voorradige

Winkelgoederen

tegen verminderde prijzen, mits a CONTANT te koop aan.

Verzoekende verder hunne *DEBITEUREN* het tot ult. Junij 1858, verschuldigde ten spoedigste aan te zuiveren, daar zij anders zonder aanzien van persoon en zonder verdere waarschuwing *Regtsmiddelen* zullen aanwenden. (1045.

SANDTMANN & Co.

(1038) De ondergeteekende biedt te koop aan, tegen eenen *billijken prijs* deszelfs *BILLARD-TAFEL* met al wat daartoe behoort.

Paramaribo, den 8 Januarij 1859.

ELIAS EMANUELS Jr.

GELOST

en à KONTANT te bekomen bij

Eduard Kölle:

Groene Blinders in soorten,

Versche Salsaparilla.

Nog voorradig:

Suikervaten Hoepels,

MOLENSMEER, Amerik. VALAXEN. BREEUWWERK, PIK en TEER. Heele tobben LIPPEN en KEELEN. Amerik. PROVISIEN etc., etc., ( )

(1037) Per de *Alkmaar* van *Glasgow*, ontvangen en verkrijgbaar bij

D. C. MUNRO:

Extra Droege Gezouten LENGVISCH, Puncheons en Korven Aardewerk (gesort.)

Russisch *Touwwerk*,

Beste qualiteit Sparkling Schotsche ALE in vaten a 4 doz. Kruiken.

Dito dito East India PALE in dito a 4 doz. Fleschen.

Nog voorradig:

Oude Port, Madeira en Roode WIJN, 14 ponds vaatjes Extra BOTER, HAM, Fijn Tafelzout, Durham Mosterd, Salade Olie, Geconserveerde VRUCHTEN in potten.

CARRON Testen, dito 4 vts. Brandstaven, Fire Bricks, Puncheons en Potten

Bristol Suikerkalk,

Tegen verminderde prijs.

Dames Elegante Zijden HOEDEN, Dito dito Vilten FLAMBARDS.

TEGEN ZEER GOEDKOOPE PRIJZEN

verkrijgbaar bij

J. VAN GELDER:

Dames Opgemaakte Witte Zijden en *Strookoeden*, Flambards.

Witte, Gekleurde en Zijden MANTILLES, en verschillende andere MODE WAREN.

Als ook:

Begonnen BORDUUR PATRONEN, Saijet, *Porseleinen*

Voorwerpen,

Mans, — Vrouwen — en Kinderen Gom Elastique *Schoenen*,

Heeren en Dames Zijden PARAPLUIE'S etc. etc. etc. ( )

verkrijgbaar bij

Geb. van Praag:

De KARGA aangebragt per de Nd. Am. Brik *M. B. Stetson*, als:

93 drums Bakkeljaauw.

26 vaten HARING.

90 | 2 dito SMITH's Fulton Market Family VLEESCH

50 dito BESCHUIT.

25 dito BOTER CRACKERS.

163 dito Prime, Rump, Head, Prime Mess, Mess en Clear SPEK.

15 tierces HAMMEN.

10 vaten }

28 vaatjes } *REUZEL.*

6 tobbetjes No 1 HARING.

51 kistjes Winchesters SMEERKAARSEN van 6—16 in het pond.

50 dito MORRIL's ZEEP en meer andere

Goederen.

En de KARGA aangebragt per de Nd. Am. Bark *Maine*, als:

161 drums Bakkeljaauw.

195 vaten *extra* super fine *BLOM.*

75 vaten *Beschuit.*

35|1 }
50|2 } dito *Mess SPEK.*

11 dito *SPEK.*

Nog in voorraad:

prime en Mess *Vleesch*

O. I. RIJST,

Bladen en Pruim *Tabak*,

SHEPHARDS Zwarte en Marine ZEEP, Breeuwwerk, Patent en Lijn OLIE, WITLOOD, Droogs VERFWAREN, Castor Olie, WORM-MIXTURE etc. etc. ( )

Men kan bekomen bij

J. G. HEILBRON:

Zeer net gewerkte

Elastique Schoenen

heel goedkoop mits *KONTANT*. (1033)

ALMANAK
over de Nederlandsche W. I. Bezittingen.

De voor Suriname bestemde exemplaren van dit JAARBOEKJE, verzonden uit Nederland, per het schip *Mina*, Kapt. CUPIDO, alle dagen te wachten zijnde, geef ik het publiek hiervan kennis. Bij aankomst zullen de exemplaren aan HH. Inteekenaars onmiddelijk bezorgd worden benevens eene *premie-plaat)* voor *f* 2.80. De prijs voor personen die *niet* ingeteekend hebben, is *f* 3,00, zonder *premie-plaat.*

[1034] W. E. H. WINKELS.

(1035) Aangebragt per de laatst gearriveerde schepen en verkrijgbaar bij

A. C. Bosmans,

tegen billijke prijzen mits KONTANT:

BOTER, Z. M. Kom. en Edammer KAZEN, STOKVISCH, HAMMEN

Saucijsjes, Worst, Uijen,

AARDAPPELEN, Capucijnders, Groene ERWTEN, GORT en Gepelde GARST, Zoete en Bittere Amandelen, Anijszaad.

Banket en Bitterkoekjes,

Soda, Jumbles, Thee en Edinburger

***BESCHUIT* bij 't pond,**

Petits Pois, Sardines, Versche ZALM, Makreel en Kreeften, Versche Beschuit,

BROODSUIKERS,

Kamer, Hazel, Wal en Castagne NOTEN, AMANDELEN, Fijne Genua OLIE in wijnflesschen, dito in pullen, Patent, Sperm. en Raap OLIE, Haar OLIE en POMADE, van DEMARSON en PIVER, Lavendel, Eau de Cologne, Fijne SIGAREN waaronder de *Aurora Sigaren*, Witte en Bruine COGNAC, Dubb. en enkelde kelders GENEVER, FOCKINCKS LIKEUREN, Roode Wijn, Bier, Fijne ESTOPILLE, en minder soort voor Kindergoed en Heeren JASSEN. Koperen Koffijkannen, (filterer)

COMPOSITIE KAARSEN

van 16, 12, 10, 8 en 6 in 't pond

korte en lange soort,

Sperm. KAARSEN, ZWAVELS, Graauwpapier; alles in het groot en klein.

Holloway's Pillen.

Teêrgevoelige vrouwen, die aan de bijzondere verstoringen des ligchaams, welke aan het schoone geslacht eigen zijn, lijden, zullen in deze Pillen een zeker geneesmiddel voor al de ziekten, waarmede zij te worstelen mogen hebben, vinden. Daar zij voornamelijk op de plaatselijke ongeregeldheid en over het algemeen op het gestel werken, zal dit krachtig geneesmiddel gelijktijdig de onmiddelijke oorzaak van het lijden wegnemen, en al de organen des ligchaams welke door medelijden daarmede zijn aangedaan geworden, versterken. In de drie meest gevaarlijke tijdperken van het vrouwelijke leven, namelijk: het begin van huwbaarheid, den staat van volwassenheid en hetgeen genoemd wordt "de hervorming in het leven," maken de verandering te weeg brengende en herstellende eigenschappen van deze Pillen dezelve onmisbaar voor het zwakke geslacht.

Deze PILLEN zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1 en *f* 3. [1036]

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.